

BELANGRIJKE PUNTEN VOOR HET OPSTELLEN VAN DEZE ZIENSWIJZE

In de zienswijze mag iedereen zijn/haar bezwaren opvoeren t.a.v. het nog te nemen besluit. Van belang is wel om deze tijdig in te sturen én naar het juiste adres

- De zienswijze moet uiterlijk op **23 maart** zijn verstuurd
- Adres:
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt winningsplan LDS
Postbus 111 9200 AC Drachten

Om een idee te geven van eventuele bezwaren die in de LDS-zienswijze kunnen worden gebruikt, hebben wij hieronder een aantal weergegeven. Maar vanzelfsprekend kunt u deze aanvullen met de bezwaren die u daarnaast nog heeft.

1. Omstreden geschiedenis geven geen enkele reden om de nieuwe plannen van Vermilion met vertrouwen tegemoet te zien.

- Boren onder een N2000-gebied (DFW&L) zonder kennisgeving ervan én zonder verplichte RCR. Namelijk te Wapse in veld Diever.
- in 2021 is toegegeven door EZK dat er in 2014 bovendien een zuurstimulatie is uitgevoerd in veld Diever na de diepboring. **Dat is zelfs bevestigd door EZK tijdens de zitting bij de RvS op 10 mei 2021!**
- EZK heeft er zelfs (ongevraagd) aan toegevoegd dat het een frack-achtige operatie is (zoals in schaliegas).
- Zonder info over ligging van veld Diever en de voorgenomen zuurstimulatie verleende de gemeenteraad een vvgb voor het wijzigen van het bestemmingsplan van agrarisch naar proefboorlocatie/mijnbouwlocatie.

Uitleg: vvgb verklaring van geen bedenking is een instemming van een ander bestuursorgaan voor het verlenen van de omgevingsvergunning. Zonder VVGB kan bevoegd gezag de omgevingsvergunning niet verlenen.

- Vermilion wil de locatie Wapse aanpassen om twee putten te kunnen aanleggen met als doel gas te willen winnen uit de nieuwe LDS velden. Het betreft hier een ontwerpbesluit op de **tweede** omgevingsvergunningaanvraag. Eind vorig jaar werd al een procedure gestart m.b.t. twee andere ontwerpbesluiten. Namelijk op het winningsplan én de **eerste** omgevingsvergunning. Die ging over een verandering van de huidige omgevingsvergunning, maar de max. dagproductie blijft 1.5 miljoen Nm³ gas per dag. GasDrOvF heeft op 11 januari 2022 een zienswijze ingediend.
- Anders geformuleerd: De Staatssecretaris van het ministerie van EZK deelt de mening van Vermilion dat deze ingrijpende diepboringen onder een kruimelgevallenregeling zouden vallen. Daar zijn wij het niet mee eens, want dat is een snelle en simpele aanvraag zonder zware voorwaarden. Deze is dan ook bedoeld voor bijv. de bouw van een dakkapel of serre waarvoor inderdaad niet iedere keer de raadsleden hun goedkeuring hoeven te verlenen. Maar dit gaat over ingrijpende activiteiten, zoals het boren van twee kilometer diepe putten. Dan moet je wel aan de raadsleden vragen of er 'bedenkingen' zijn. Zeker nu opnieuw moet worden beoordeeld of het weer een 'mijnbouwlocatie' mag worden, nu de Raad van State vorig jaar het bestemmingsplan 'buitengebied Westerveld 2018' vernietigde. De staatssecretaris gaat volgens ons onterecht op de stoel zitten van de raadsleden, door wetgeving te ontwijken. Dat biedt onvoldoende waarborging van onze veiligheid.
- op basis hiervan (en met achterhouden van info door EZK/Vermillion) verleende het college van B&W van de gemeente Westerveld de omgevingsvergunning voor aanleg van de locatie Wapse in 2014.

- zonder mer, zonder passende beoordeling en zonder een ‘locatie specifieke risico analyse’ in juni verleende EZK de omgevingsvergunning voor een permanente installatie te Wapse voor de productie van 480.000 Nm³ gas per dag.

*In het jargon is er onderscheid tussen het rapport (de **MER**) en de procedure (de **m.e.r.**) Sinds 2004 is de plan-**m.e.r.** (voorheen strategische milieubeoordeling, oftewel **SMB**) aan de bestaande project-**m.e.r.**-procedure (voorheen ook wel besluit-**m.e.r.** genoemd) toegevoegd.*

- eind 2016 bleek Vermilion 10 maanden lang ver boven de 480.000 Nm³ gas per dag te hebben geproduceerd. Kon niet strafrechtelijk worden vervolgd door OM omdat het een test zou betreffen zonder duidelijke wetgeving over overschrijdingen van vergund dag-plafond. Op deze manier was al 370 miljoen Nm³ gas geproduceerd.
- Vermilion vroeg alsnog een productie-uitbreiding aan naar 1.5 miljoen per dag en moest een MER opstellen. Echter de effecten van de eerste 480.000 Nm³ gas per dag werden niet beoordeeld, alleen de effecten van de uitbreiding (980.000 Nm³ gas per dag). Ook werd er ingestemd met het winningsplan om in totaal 1.360 miljoen Nm³ gas te mogen winnen
- pal na de besluitvorming werd Vermilion betrap op een perforatie in veld Diever. Met explosieven werd de productie opgevoerd naar 1.5 miljoen Nm³ gas per dag, maar het winningsplan was niet berekend op een dergelijke hoge dagproductie op jaarbasis. De 1.360 miljoen Nm³ gas werd niet in 10 jaar gewonnen maar in 3.5 jaar.
- de versnelde winningen in beide velden vielen samen met het versneld moeten bijstellen van bodemdalingsprognoses. De kritische bodemdalingsprognosegrens van 5 cm van het waterschap werd overschreden en het diepste punt wordt boven afvalwaterinjectieveld Nijensleek verwacht.
- Vermilion heeft dus de toegestane gashoeveelheid (1.360 miljoen Nm³ gas) niet in 10 jaar gewonnen, maar in 3.5 jaar. Dat is driemaal sneller dan vergund door de minister. De bodemdalingsprognose moest al 2 jaar, na de start van de winning, worden gewijzigd van 13 mm naar 5.2 cm. Daarmee was de kritische grens van het waterschap al in 2018 bereikt. Daarbovenop komt dus nog het effect van de winning uit de nieuwe LDS en de VDW velden. Het waterschap heeft de minister laten weten schade aan de waterhuishouding, Natura 2000-gebieden én de agrarische functie niet langer te kunnen uitsluiten. Zoals voorheen nog wel het geval.
- Hetzelfde (versnelde winning t.o.v. winningsplan) werd aangetroffen in veld Vinkega de productie te Vinkega werd stilgelegd en de productie in veld Diever mocht doorgaan.
- De LDS velden liggen niet onder het N2000-gebied, wel veld Diever. Vermilion heeft dus nu niet het plan om nu onder het N2000-gebied te boren, maar heeft dit in het verleden wel gedaan. Er blijkt zelfs een zuurstimulatie te zijn uitgevoerd, terwijl dit een vorm van fraccen is waaraan normaal gesproken strikte voorwaarden worden verbonden. Dit is zelfs bevestigd door EZK tijdens de zitting bij de RvS op 10 mei 2021. (Dit laatste mis ik echt in jullie formulering, want dat is toch schandalig en dát wil je toch aanvoeren?). Zonder dit mee te delen aan medebestuurders en inwoners en zonder daarvoor een zware procedure te starten zoals verplicht volgens Europese wetgeving. Ook dit is omzeild. Nu Vermilion heeft aangegeven om op deze omstreken boorlocatie nogmaals twee boorgaten te willen aanleggen, is er geen reden om deze met veel vertrouwen tegemoet te zien. Zeker niet omdat wij pas over vijf jaar recht hebben op de rapporten waarin staat in welke geologische lagen de twee boorgaten zijn aangelegd en op welke manier getest.
- De raadsleden zijn dus twee keer bedrogen. In 2013 is informatie onthouden over de ligging van veld Diever en dat er een vorm van fraccen is toegepast waarna een meerderheid van de Raad géén bewaren kon bedenken en nu probeert hetzelfde ministerie de raadsleden te ontwijken (waarschijnlijk door de kwestie in 2013).

2. Ondanks deze omstrede geschiedenis wil het ministerie instemmen met de nieuwe plannen te Wapse in de LDS velden

- Alle medebestuurders en met name het waterschap wijzen erop dat de winning in de LDS niet los kan worden gezien van de VDW velden en de winning in samenhang met de bestaande velden.
- Waterschap sluit schade aan het watersysteem en N2000-gebieden niet langer uit. In dat geval zal er extra grond moeten worden aangekocht om de schade te compenseren. Dat had echter volgens Europese wetgeving (zowel milieu als N2000) vóór aanvang van de winningen in een gezamenlijke beoordeling moeten worden uitgesloten.
- De werkzaamheden zullen leiden tot overschrijdende stikstofdepositie. Vermilion meent desondanks geen natuurvergunning te hoeven aanvragen maar meent dat het tijdelijke bouwwerkzaamheden zijn die volgens de nieuwe Wet stikstofreductie en natuurverbetering te kunnen uitvoeren.
Maar deze plannen zijn a) geen bouwwerkzaamheden zoals volgens die wet bedoeld en bovendien zullen b). de werkzaamheden niet leiden tot natuurherstel.
Bovendien dient volgens de Europese wetgeving (habitatrictlijn) het gehele project te worden meegewogen: dus aanboren, testen, productiefase en uiteindelijke ontruiming van de locatie.
- Vermilion had alle rapporten inmiddels ingediend bij EZK toen de Raad van State in juli 2021 het 'bestemmingsplan buitengebied Westerveld 2018' vernietigde. Vermilion dient daarom de versie uit 1997 (!) te hanteren en dan dient opnieuw de bestemming van agrarisch naar mijnbouwlocatie te worden herzien en dient de Raad van de gemeente Westerveld opnieuw een vggb te verlenen.
- het opnieuw vragen van een vggb en opnieuw herbestemmen is kennelijk niet gewenst: de gecoördineerde procedure is opgeknipt, bepaalde werkzaamheden zijn geschrapt en op deze wijze wordt geprobeerd de ingrijpende werkzaamheden onder een zogeheten "kruimelgevallenregeling" uit te voeren. Dan is een snelle en simpele procedure mogelijk zonder inbreng van de gemeenteraadsleden en college van B&W. Echter die kruimelgevallenregeling is in het leven geroepen voor het plaatsen van een antenne, bouwen erker of plaatsen dakkapel enz. Daarvoor is inderdaad niet iedere keer een vggb nodig, maar dit gaat om ingrijpende activiteiten met als doel gaswinning **tot 2041!** Echter volgens de kruimelgevallenregeling móet bij aanvang worden aangetoond dat de activiteiten zonder onomkeerbare gevolgen kunnen worden beëindigd. Dat kan sowieso niet omdat een winning is voorzien tot in 2041 én omdat de twee putten nooit uit de bodem worden gehaald. Door het verkrumelen van de effecten 'zullen en moeten' de nieuwe plannen kennelijk doorgaan. Het laten vervallen van de uitbreiding van 1.300 meter betonplaat en het onderheien ervan (laten vervallen van twee torenfundaties) is dan wel bedoeld om de plannen vooral door te laten gaan maar is het ook verantwoord om een zware mobiele installatie te plaatsen en de twee diepboringen uit te voeren?
- EZK gaat nu op de stoel zitten van de gemeenteraad en drukt de plannen er dus als hierboven beschreven door. Dat is niet alleen ongehoord gezien de bovenbeschreven geschiedenis maar mag ook niet volgens vast jurisprudentie.
- *De habitatrictlijn* is zeer strenge Europese wetgeving m.b.t. de Natura 2000-gebieden. Wat wel moet worden opgesteld is een zogeheten passende beoordeling op grond van de habitatrictlijn. Dat het MER een passende beoordeling zal bevatten om alle effecten ten aanzien van Natura 2000 gebieden in kaart te brengen heeft de minister al in de Staatscourant laten weten t.a.v. de VDW velden. Het waterschap liet de minister weten dat die belofte NU moet worden ingelost. De effecten van de LDS velden kan volgens het waterschap niet los worden gezien van de VDW velden. Het is onbegrijpelijk waarom de minister het advies van het waterschap afwijst. Wij ondersteunen natuurlijk het advies van het waterschap. Zij is dé autoriteit op dit gebied het waterschap en niet het ministerie.

Positief is dat een aantal raadsleden zijn overtuigd om een motie op te stellen zodat de gemeente Westerveld ook een zienswijze gaat schrijven over het ontwerpbesluit dat nu voorligt (omgevingsvergunning voor slaan van twee putten). Dit is uiteindelijk ook gelukt bij de eerder voorgelegde ontwerpbesluiten (winningsplan en omgevingsvergunning voor in gebruik nemen van de twee putten). De gemeente had daarvoor een advocatenkantoor in de arm genomen en de zienswijze (van 28 januari 2022) ziet er echt heel veelbelovend uit.

Dus het helpt ook de gemeente als wij als burgers onze stem laten horen en een zienswijze indienen.

Door de uitspraak van de Raad van State, waarin zij de bestemmingsplan buitengebied Westerveld 2018 vernietigde, geldt nu bestemmingsplan buitengebied Diever 1997. Maar dat heeft als gevolg dat de locatie Wapse daardoor niet langer positief bestemd is voor gaswinning. Dan is EZK verplicht om de Raad van Westerveld een 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) te vragen voor het herbestemmen van de locatie voor gaswinning. Door de ingrijpende werkzaamheden onder een kruimelgevallenregeling uit te voeren, hopen EZK en Vermilion onder de verplichting voor een vvgb uit te komen maar dit kan volgens het advocatenkantoor geen stand houden. **Onze mening wordt dus gedeeld.**

De Raad is dus gebaat met zoveel mogelijk ruimtelijke argumenten ter onderbouwing van hun vvgb. dat betekent alleen argumenten t.a.v. bovengrondse effecten, niet de ondergrondse effecten. Bodemregelgeving (mijnbouwwet) is helaas strikt gescheiden van omgevingsregelgeving (Wabo). In de Wabo spelen wél milieu en natuur een belangrijke een rol (en dus het Milieueffectrapport en een passende beoordeling).